

29.3.2021

D/176/998.40/2021
250/40/2020

1 (8)

Voimaantulo- ja voimassaoloaika:

Sovelletaan 13.6.2021 pidettävien kuntavaalien vaalirahoituksen ja vaalikampanjan kulujen ilmoittamiseen.

Muutostiedot:

Ohje korvaa aikaisemmat vaalirahoituksen ilmoittamisesta kuntavaaleissa annetut ohjeet. Ohjeella kumotaan kaikki aikaisemmin vahvistetut vaalirahoituksen ilmoittamista kunta-vaaleissa koskevat lomakkeet.

Säädöserusta:

Laki ehdokkaan vaalirahoituksesta (273/2009) 6, 8, 10 ja 12 §
Vaalilaki (714/1998) 95 §
Laki vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä
Julkisuuslaki (621/1999) 16 § 3 mom.

Yksikkö, josta normi on saatavissa:

Valtiontalouden tarkastusvirasto, Porkkalankatu 1, PL 1119,
00101 Helsinki, puh 09 4321, www.vtv.fi

Yksikkö, joka antaa tarkempia tietoja:

Valtiontalouden tarkastusvirasto, neuvontapalvelu puh. 09
432 5899, www.vaalirahoitusvalvonta.fi

Valtiontalouden tarkastusviraston ohje vaalirahoitusilmoituksen ja ennakoilmoituksen tekemisestä vuoden 2021 kuntavaaleissa

Valtiontalouden tarkastusvirasto valvoo vaalirahoitusta koskevan ilmoitusvelvollisuuden noudattamista sekä vastaanottaa ja julkaisee vaalirahoituslaissa säädettyjä asiakirjoja. Valtiontalouden tarkastusvirasto ylläpitää vaalirahoituksen ilmoitusrekisteriä osoitteessa www.vaalirahoitusvalvonta.fi, jossa myös vastaanotetut ilmoitukset julkaistaan.

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa tämän ohjeen vaalirahoituksen ilmoittamisesta 13.6.2021 pidettävissä kuntavaaleissa.

Ohjeen liitteenä on vaalirahoitusilmoituksen tekemisessä käytettävä lomake (liite 1), alle 800 euron vaalirahoituksen vakuutuksessa käytettävä lomake (liite 2), vaalirahoituksen ennakoilmoituksen tekemisessä käytettävä lomake (liite 3) sekä ilmoitusvelvollisen muistilista (liite 4).

1 Ilmoitusvelvolliset

Ilmoitusvelvollinen vaalirahoituksestaan on 13.6.2021 kuntavaaleissa valtuutetuksi tai varavaltuutetuksi valittu. Ilmoitusvelvollisuudesta on säädetty vaalirahoituslaissa.

Vaalirahoitusilmoitus on tehtävä siinäkin tapauksessa, että ilmoitusvelvollisella ei ole ollut kampanjakuluja tai ilmoitettavaa vaalirahoitusta.

Ilmoitusvelvollinen vastaa vaalirahoitusilmoituksensa sisällöstä. Laissa säädettyä vastuuta vaalirahoitusilmoituksen tekemisestä ja sisällöstä ei saa siirtää tai jättää toiselle henkilölle tai oikeushenkilölle.

2 Vaalirahoitus

Vaalirahoituksella tarkoitetaan rahoitusta, jolla katetaan ehdokkaan vaalikampanjan toteuttamisesta aikaisintaan kuusi kuukautta ennen vaalipäivää ja viimeistään kaksi viikkoa vaalipäivän jälkeen aiheutuneita kuluja riippumatta siitä, milloin nämä maksetaan. Koska vuoden 2021 kuntavaalien vaalipäivää siirrettiin (Laki vuoden 2021 kuntavaalien siirtämisestä) kampanja-ajan ollessa käynnissä, kampanja-aika on 13.12.2020-27.6.2021 välinen aika.

Vaalirahoituslain mukaan ehdokkaan vaalirahoitus voi koostua

- ehdokkaan omista varoista ja ehdokkaan ottamista lainoista mukaan luettuina ilmoitusta annettaessa maksamattomina olevat laskut
- ehdokkaan, ehdokkaan tukiryhmän tai muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön saamasta tuesta
- muusta tuesta.

Vaalirahoitukseen kuuluvaksi tueksi luetaan rahana, tavarana, palveluna tai muulla vastaavalla tavalla saadut suoritteet.

Tukena ei kuitenkaan pidetä tavanomaista talkootyötä eikä tavanomaisia ilmaisupalveluja. Tavanomainen talkootyö on vapaaehtoista, palkatonta työtä, jota henkilö tekee ehdokkaan hyväksi esimerkiksi osana tukiryhmää. Työ katsottaisiin talkootyöksi, vaikka kyseessä olisi alan ammattilainen, niin kauan kuin työstä ei makseta palkkaa. Ainoastaan luonnollinen henkilö voi tehdä talkootyötä.

Mikäli tukea ei ole saatu rahana, tulee sen rahamääräinen käypä arvo arvioida.

3 Vaalirahoitukselle asetetut rajoitukset

Ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä ja muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö ei saa vastaanottaa tukea, jonka antajaa ei voida selvittää. Tämä ei kuitenkaan koske tavanomaisesta keräystoiminnasta saatua tukea.

Ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä ja muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö eivät saa vastaanottaa yhdeltä tukijalta enempää tukea kuin arvoltaan yhteensä 3 000 euroa. Tämä ei kuitenkaan koske tukea puolueelta tai puolueyhdistyksiltä, jollei se sisällä yli 3 000 euroa enempää tukea, joka on välitetty muulta tukijalta.

Ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä ja muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö saavat vastaanottaa ulkomaista tukea vaalikampanjaan vain yksityishenkilöiltä sekä ehdokkaan aatesuuntaa edustavilta kansainvälisiltä yhteisöiltä ja säätiöiltä.

Ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä ja muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö eivät saa vastaanottaa tukea vaalikampanjaan valtiolta, kunnalta, kuntayhtymältä, valtion tai kunnan liikelaitokselta, julkisoikeudelliselta yhdistykseltä, laitokselta tai säätiöltä eivätkä valtion tai kunnan määräysvallassa olevalta yhtiöltä. Tämä ei kuitenkaan koske tavanomaista vieraanvaraisuutta.

Lisäksi ehdokkaan, ehdokkaan tukiryhmän ja muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön on vaalirahoituslain mukaan huolehdittava, että vaalikampanjaan kuuluvasta tai sitä tukemaan tarkoitettusta maksullisesta mainoksesta käy ilmi mainoksen maksajan nimi. Yksityishenkilön nimeä ei saa kuitenkaan julkistaa ilman hänen nimenomaista suostumustaan, jos hänen maksamansa mainoksen arvo on pienempi kuin 800 euroa.

4 Vaalirahoitusilmoituksen toimittamisen määräaika

Vaalirahoitusilmoitus tulee toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle kahden kuukauden kuluessa vaalien tuloksen vahvistamisesta. Vaalien tulos vahvistetaan 16.6.2021. Kirjallisten vaalirahoitusilmoitusten tulee olla perillä Valtiontalouden tarkastusvirastossa 16.8.2021 klo 15.00 mennessä. Asiointipalvelussa voi tehdä ilmoituksia 16.8.2021 klo 24.00 asti. Tämän jälkeen saapuneet ilmoitukset merkitään myöhässä saapuneiksi.

Vaalirahoitusilmoitus suositellaan tehtävän Valtiontalouden tarkastusviraston ylläpitämässä sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa www.vaalirahoitusvalvonta.fi, jossa myös vastaanotetut ilmoitukset julkaistaan. Ilmoitusvelvollisen tunnistamisessa käytetään tällöin yleisesti hyväksytyjä sähköisiä tunnistusmenetelmiä.

Mikäli sähköinen ilmoittaminen ei ole mahdollista, vaalirahoitusilmoitus voidaan toimittaa myös kirjallisena käyttämällä tämän ohjeen liitteenä 1 tai 2 olevaa lomaketta tai muulla tavoin.

Ilmoituksen tulee kaikissa tapauksissa sisältää tämän ohjeen kohdassa 5 tai 6 mainitut tiedot.

Kirjallinen vaalirahoitusilmoitus toimitetaan osoitteeseen:

VTV/Vaalirahoitusvalvonta
PL 1119
00101 HELSINKI

Vaalirahoitusilmoitukseen ei liitetä kuitteja eikä niiden kopioita.

5 Ilmoitusvelvollisen vaalirahoitus alle 800 euroa, vaalirahoitusilmoituksessa ilmoitettavat tiedot

Kirjalliseen vakuutukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot:

- maininta siitä, mitkä vaalit ovat kyseessä
- ehdokkaan nimi, arvo, ammatti tai tehtävä, hänet asettaneen puolueen nimi tai maininta siitä, että ehdokas on valitsijayhdistyksen ehdokas ja kunta, jossa ehdokas on ehdolla
- vakuutus siitä, että ehdokkaan vaalirahoitus on alle 800 euron rajan.

Kirjallinen vakuutus annetaan lomakkeella 2.

Halutessaan ilmoitusvelvollinen voi kuitenkin aina tehdä yksityiskohtaisemman vaalirahoitusilmoituksen.

6 Ilmoitusvelvollisen vaalirahoitus 800 euroa tai enemmän, vaalirahoitusilmoituksessa ilmoitettavat tiedot

Vaalirahoitusilmoitukseen on sisällytettävä seuraavat tiedot:

- maininta siitä, mitkä vaalit ovat kyseessä
- ehdokkaan nimi, arvo, ammatti tai tehtävä, hänet asettaneen puolueen nimi tai maininta siitä, että ehdokas on valitsijayhdistyksen ehdokas ja kunta, jossa ehdokas on ehdolla
- ehdokkaan vaalikampanjan kulut yhteensä ja kulujen erittely (tarkempi ohjeistus kohdassa 6.1.)
- ehdokkaan vaalikampanjan rahoitus yhteensä ja rahoituksen erittely (tarkempi ohjeistus kohdassa 6.2.).

Yksityiskohtainen ilmoitus vaalirahoituksesta annetaan lomakkeella 1.

Ehdokkaan vaalirahoitusilmoituksessa ilmoitettavat vähimmäistiedot on määritetty vaalirahoituslaissa. Ilmoituksessa voi siten olla laissa ilmoitettavaksi edellytetyjen tietojen lisäksi muita täydentäviä tietoja.

6.1 Vaalikampanjan kulujen ilmoittaminen ja erittely

Ehdokkaan tulee ilmoittaa vaalikampanjansa kulut yhteensä. Vaalikampanjan kuluina pidetään kaikkia sellaisia kampanja-aikana syntyneitä kuluja, joiden toiminnallisena tarkoituksena on edistää ehdokkaan valintaa vaaleissa ja joihin ehdokas voi itse vaikuttaa. Kampanja-aika alkaa kuusi kuukautta ennen vaalipäivää ja päättyy kaksi viikkoa vaalipäivän jälkeen. Vuoden 2021 kuntavaalien kampanja-aika on 13.12.2020-27.6.2021 välinen aika.

Kampanjakulut tulee eritellä vaalimainontaan sanoma-, ilmaisjakelu ja aikakauslehdissä, radiossa, televisiossa sekä tietoverkoissa ja muissa viestintävälineissä, ulkomainontaan, vaalilehtien, esitteiden ja muun painetun materiaalin hankintaan, mainonnan suunnitteluun ja vaalitulaisuuksiin käytettyihin kuluihin sekä muihin kuluihin.

Vaalirahoituslakiin perustuva erittelytarkkuus on huomioitu myös Valtiontalouden tarkastusviraston sähköisessä asiointipalvelussa, joka opastaa vaalirahoituslain mukaisten erittelyiden esittämiseen. Vastikkeellisen tuen hankintakululle on varattu oma kohtansa ilmoituslomakkeessa.

6.2. Vaalikampanjan rahoituksen ilmoittaminen ja erittely

Ehdokkaan tulee ilmoittaa vaalikampanjansa rahoitus yhteensä ja eriteltynä ehdokkaan omiin varoihin ja ehdokkaan ottamiin lainoihin mukaan luettuina ilmoitusta annettaessa maksamattomina olevat laskut sekä kaikkeen ehdokkaan, ehdokkaan tukiryhmän tai muun yksinomaan hänen tukemisekseen toimivan yhteisön saamaan ulkopuoliseen tukeen. Ulkopuolinen tuki tulee edelleen ryhmitellä ehdokkaan itsensä, hänen tukiryhmänsä tai muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön seuraavilta tahoilta saamaan tukeen:

- yksityishenkilöt
- yritykset
- puolue
- puolueyhdistykset ja
- muut tahot.

Tuella tarkoitetaan rahana, tavarana, palveluna tai muulla vastaavalla tavalla korvauksetta saatua suoritusta. Tavanomainen talkootyö ja tavanomaiset ilmaisupalvelut eivät ole laissa tarkoitettua tukea.

Jos ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä ja muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö on ottanut lainaa tai jäänyt velkaa vaalikampanjan kulujen kattamiseksi, ilmoitukseen tulee ottaa suunnitelma lainan takaisinmaksusta.

Yksittäisten tukisuoritusten ilmoittaminen

Erikseen on ehdokkaan ilmoitettava kunkin yksittäisen tuen arvo ja sen antajan nimi, jos tuen arvo on vähintään 800 euroa. Useat samalta tukijalta saadut suoritukset ehdokkaan vaalikampanjan kuluihin lasketaan yhteen ja ilmoitetaan yhtenä tukena.

Yksityishenkilön nimeä ei saa ilmoittaa ilman hänen nimenomaista suostumustaan, jos hänen antamansa tuen arvo on alle 800 euroa. Suostumuksen hankinnasta vastaa aina ilmoitusvelvollinen.

Muuna kuin rahana saatu tuki

Tuki, jota ei ole annettu rahana, tulee ilmoitusvelvollisen arvioida ja ilmoittaa euromääräisenä.

Vastikkeellisten tukien ja kulujen ilmoittaminen

Annettu tuki on vastikkeellista silloin, kun sen antaja saa ehdokkaalta tavaraa tai palvelua vastineeksi annetusta tukisuorituksesta. Saatu tuki ilmoitetaan bruttomääräisenä. Bruttomääräisellä ilmoittamisella tarkoitetaan sitä, että saatu tuki ja tuen hankinnasta aiheutuneet kulut ilmoitetaan kokonaismääräisinä niitä toisistaan vähentämättä.

Vastikkeellisen tuen hankkimisesta yleensä aiheutuu ehdokkaalle kuluja. Niitä voi aiheutua esimerkiksi myynti- ja keräystoiminnasta tai seminaarien järjestämisestä. Vastikkeellisen tuen hankinnasta aiheutuneet kulut ilmoitetaan bruttomääräisenä osana vaalikampanjan kokonaiskuluja. Vastikkeellisen tuen hankinnasta aiheutuneet kulut voidaan myös eritellä.

Vastikkeellisen tuen osalta yksittäisen tuen antaja ja tuen arvo on ilmoitettava, mikäli tukijalta saatu nettosuoritus on vähintään 800 euroa. Ilmoittamisvelvollisuus siis syntyy, jos tukijan tavarasta tai palvelusta maksaman hinnan ja tavarain tai palvelun hankinnasta ehdokkaalle aiheutuneen menon erotus on vähintään 800 euroa. Nettomääräisyyttä sovelletaan siten ainoastaan arvioitaessa erikseen ilmoitettavan tuen määrää. Yksityishenkilön nimeä ei saa ilmoittaa ilman hänen nimenomaista suostumustaan, jos hänen antamansa nettotuen arvo on alle 800 euroa. Suostumuksen hankinnasta vastaa aina ilmoitusvelvollinen.

Välitetty tuki

Jos erikseen ilmoitettava yksittäinen tuki sisältää kolmannelta taholta välitettyä tukea vähintään 800 euroa, on tuen saajan ilmoitettava myös tieto välitetyn tuen antajasta. Ehdokkaan tulisi aina varmistua sisältääkö vastaanotettu tuki myös välitettyä tukea.

7 Ennakoilmoitus ehdokkaan vaalirahoituksesta

Ehdokas voi halutessaan toimittaa ennen vaalipäivää, kuitenkin aikaisintaan ehdokaslistojen yhdistelmän laatimisen jälkeen ennakoilmoituksen, joka sisältää suunnitelman vaalirahoituksesta ja vaalikampanjan kuluista. Valtiontalouden tarkastusvirasto julkistaa ennakoilmoitukset viipymättä ilmoitusrekisterissään.

Ennakoilmoitus suositellaan tehtävän Valtiontalouden tarkastusviraston ylläpitämässä sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa www.vaalirahoitusvalvonta.fi, jossa myös vastaanotetut ilmoitukset julkaistaan. Tunnistamisessa käytetään tällöin yleisesti hyväksytyjä sähköisiä tunnistusmenetelmiä.

Mikäli sähköinen ilmoittaminen ei ole mahdollista, ennakoilmoitus ehdokkaan vaalirahoituksesta voidaan toimittaa myös kirjallisena käyttämällä tämän ohjeen liitteenä 3 olevaa lomaketta tai muulla tavoin.

Ennakoilmoitukset vaalirahoituksesta toimitetaan kirjallisena osoitteeseen:

VTV/Vaalirahoitusvalvonta
PL 1119
00101 HELSINKI

Paperimuotoisten ennakoilmoitusten tulee olla perillä Valtiontalouden tarkastusvirastossa 11.6.2021 klo 15.00 mennessä. Asiointipalvelussa ehdokkaat voivat tehdä ennakoilmoituksia 12.6.2021 klo 24.00 asti. Tämän jälkeen tulleita ennakoilmoituksia ei julkaista eikä käsitellä.

8 Valtiontalouden tarkastusviraston valvontatehtävät

Valtiontalouden tarkastusvirasto valvoo vaalirahoitusta koskevan ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Tässä tarkoituksessa se

- tarkistaa, että kaikki ilmoitusvelvolliset ovat tehneet laissa tarkoitetun ilmoituksen
- julkistaa viipymättä kaikki saapuneet ilmoitukset
- tarkistettuaan ilmoitukset tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen, täydentämään jo tehtyä ilmoitusta tai selvittämään ilmoituksen oikeellisuutta ja riittävyttä.

Vaalirahoituslain mukaan ilmoitusvelvollisen on pyydettyessä annettava Valtiontalouden tarkastusvirastolle kampanjatiiliotteella tai vastaavalla tavalla sellaisia ilmoitusta täydentäviä tietoja ja selvityksiä, jotka saattavat olla tarpeen ilmoituksen oikeellisuuden ja riittävyden tarkistamisessa.

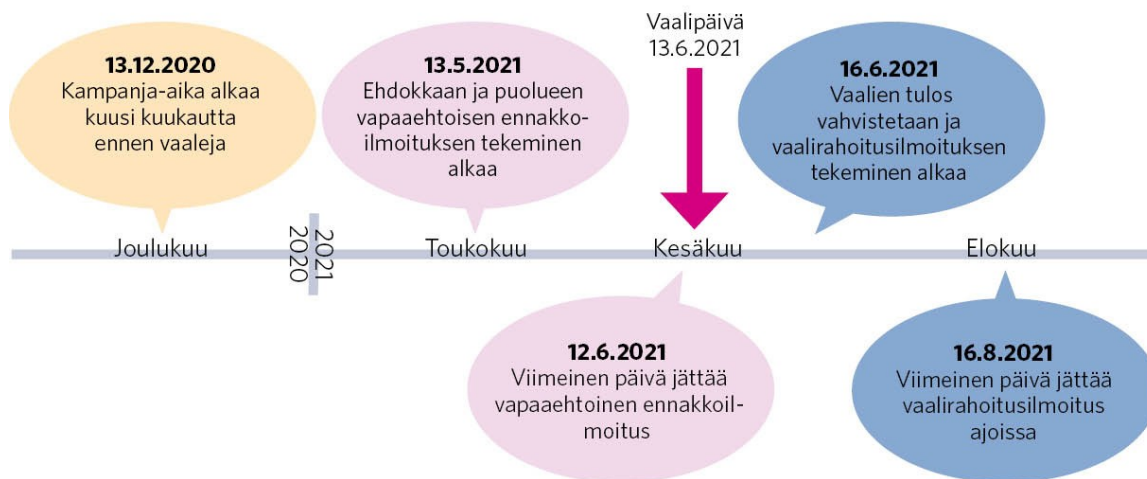
Ilmoitusvelvollisen Valtiontalouden tarkastusviraston pyynnöstä Valtiontalouden tarkastusvirastolle antamat kampanjatiiliotteet ja ilmoitusta täydentävät tiedot ja selvitykset ovat julkisuuslain perusteella salassa pidettäviä asiakirjoja ja tietoja.

9 Lisätietoja ilmoituksen tekemisestä

Lisätietoja vaalirahoitusilmoituksen laatimisesta ja tarkastusviraston valvontatehtävästä saa verkkosivuilta osoitteesta www.vaalirahoitusvalvonta.fi sekä Valtiontalouden tarkastusviraston neuvontapalvelusta, puh. 09 432 5899, työpäivinä klo 10-14.

Tämän ohjeen liitelomakkeineen saa Valtiontalouden tarkastusviraston verkkosivuilta osoitteesta www.vaalirahoitusvalvonta.fi, Finlex -oikeudellisen tietokannan kautta osoitteesta www.finlex.fi saatavilla olevasta Valtiontalouden tarkastusviraston määräyskokoelmasta sekä Valtiontalouden tarkastusviraston kirjaamosta sen aukioloaikoina työpäivinä kello 9-15, kirjaamo@vtv.fi, Porkkalankatu 1, 00180 Helsinki.

Kuntavaalien 2021 tärkeimmät päivämäärät

10 Ohjeen voimaantulo, muutokset aikaisempiin määräyksiin ja ohjeisiin ja voimassaoloaika

Tämä ohje tulee voimaan 29.3.2021. Ohje on voimassa toistaiseksi.

Tämän ohjeen antamisen yhteydessä Valtiontalouden tarkastusvirasto on päättänyt kumota kaikki aikaisemmat vaalirahoituksen ilmoittamista kuntavaaleissa koskevat viranomaisen ohjeet ja vaalirahoituksen ilmoittamista kuntavaaleja varten vahvistetut lomakkeet niihin tehtyine muutoksineen.

Helsingissä 29. päivänä maaliskuuta 2021

Pääjohtaja Tytti Yli-Viikari

Johtava tilintarkastaja Pontus Londen

- LIITE 1 Valtiontalouden tarkastusviraston vahvistama lomake 1 vaalirahoituksen ilmoittamiseen
- LIITE 2 Valtiontalouden tarkastusviraston vahvistama lomake 2 kirjallisen vakuutuksen antamiseen
- LIITE 3 Valtiontalouden tarkastusviraston vahvistama lomake 3 ehdokkaan vaalirahoitusta koskevan ennakoilmoituksen tekemiseen

LIITE 4 Kuntavaaliehdokkaan muistilista vaalirahoituslaista